

UDÁLOSTI

Anketa Deníku: staří lidé ztrácejí zájem o kulturu

Na prvním místě knihy, až po nich divadlo, koncerty a kino. Nakonec galerie a muzea. V takovém pořadí si vybírají Češi kulturní zážitky. Pokud se pro ně vůbec rozhodnou. Vyplývá to z výsledků ankety, kterou uspořádal Deník v rámci projektu Česko za babku.

JANA PODSKALSKÁ

Drahé vstupné pro celou rodinu, větší zájem o pěší turistiku, rozhledny či sportování, ideálně zdarma, nárůst nákladů na základní životní potřeby. Takové jsou důvody, proč se téměř polovina lidí odpovídajících ve velké anketě Deníku loni obešla bez kultury. Na otázku odpovídalo přes tři a půl tisíce lidí.

ČESKÉ PŘEDSUDEKY

Z těch, kteří si loni dopřáli kulturní zážitek, si nejvíce lidí vybralo divadlo (17 procent), o něco méně jich šlo na koncert a do kina (oba je 12 procent), pět procent lidí navštívilo galerie nebo muzea a stejný počet si našel jiný typ kultury.

Zástupci kulturních institucí nejsou z čísel nadšeni. Zamýšlejí se, zda je důvodem jen pandemie, nebo ještě jiné

faktory. „Nemohu se zbavit dojmu, že Češi mají někde v hlavě zakořeněno, že galerie a muzea jsou nuda,“ zamyslela se ředitelka Uměleckoprůmyslového muzea v Praze Helena Königsmarková.

Připomněla, že Češi navštěvují častěji galerie a muzea v zahraničí. „Přitom když k nám přijdou, jsou často překvapeni, jak zajímavé expozice skla, plakátů nebo dalších objektů vidí,“ podotkla ředitelka. Důvodem je podle ní také snižující se zájem médií, která informují o kultuře méně než v dřív.

Na vině je ale i covid. „S kulturními návyky lidí dost zahýbal. Zvykli si na virtuální prohlídky, někteří řeší i peníze. I když třeba my držíme vstupné poměrně nízkou,“ uvedla ředitelka.

NEZÁJEM STARŠÍCH

Odvracení lidí od kultury sleduje i ředitel pražského kina Lucerna Bedřich Němec. „Od října do jara jsme měli návštěvnost dobrou, dostali jsme se na předcovidová čísla. Teď nastal propad. Takové neočekávané momenty jsou nejlépe. Diváci se v posledních letech chovají divně,“ krčil rameny.

Připustil, že výběr titulů není nijak ohromný a že kino úplně ztratilo starší diváky. „Dřív jsme mívali největší

Češi a jejich vztah ke kultuře

ZDROJ DAT: ANKETA DENÍKU „ČESKO ZA BABKU“, 3533 RESPONDENTŮ, SBĚR DAT 9. BŘEZNA AŽ 4. DUBNA 2023

seniorskou návštěvnost v republice, často 1500 diváků týdně, to teď zmizelo,“ konstatoval.

Důvod vidí jednak v dopadu covidu a přetrvávajícího strachu, jednak v tom, že díky mladým v rodině mají i starší lidé sdílené streamovací platformy, takže kino už nevyhledávají. Cestou z krize by podle něj mohly být speciální události a projekty, jakým byl například nedávný živý přenos derniéry Ucpaňého systému z Dejvického divadla. „Kino bylo vyprodané během osmačtyřiceti hodin,“ pochválil Němec.

NEJVÍC SEXY JSOU KNIHY

Na počty diváků si zatím nemusí stěžovat v plzeňském Divadle J. K. Tyla. „Pokles návštěvnosti jsme zaznamenali u oper, které jsou určené spíše pro starší publikum, to teď chodí méně. Obecně nám ale v loňském roce stoupla návštěvnost o sedm procent, takže nemohu říct, že by lidé nechodili,“ podotkla mluvčí divadla Martina Drbušková. Podle ní jsou pro publikum nejatraktivnější komediální kusy, ale také třeba zajímavě zpracované historické pří-

běhy, v poslední době například Čarodějky ze Salemu.

Nejlépe jsou na tom v Česku knihy. Téměř třicet procent lidí je stále kupuje, třetina přiznává, že už jen jako dárky pro druhé. Šestnáct procent je buď nikdy nekupovalo, nebo je neshání z finančních důvodů. Šest procent lidí má literaturu rádo a knihy porizuje, ale výhradně z druhé ruky. Faktem nicméně zůstává, že Češi mají knihy rádi, a to na všech možných platformách. Koňkonce letošního festivalu Svět knihy měl historický rekord – během čtyř dnů přišlo na veletrh téměř šedesát tisíc lidí. Zájem byl o domácí i zahraniční autory, autogramiády i debaty.

NOVÍ DIVÁCI ROSTOU

A je tu ještě jedna dobrá zpráva. Stoupá zájem škol o kulturu, což potvrzují všichni oslovení. „Je to příznivé zjištění, protože mladí jsou nejdůležitější. Pěstuje se v nich láska a úcta ke kultuře i sdílení zážitků. Vyrůstají z nich noví diváci, které potřebujeme,“ shrnul ředitelka Uměleckoprůmyslového muzea Königsmarková.

„S kulturními návyky lidí covid dost zahýbal. Zvykli si na virtuální prohlídky, někteří řeší i peníze.“

Helena Königsmarková, ředitelka Uměleckoprůmyslového muzea

ADVERTORIAL

Založení a vedení Poštovního účtu s výhodami pro seniory zdarma

Mnohé seniory, kteří si každý měsíc chodí vyzvedávat důchod na poštu, čeká od července velká změna. Česká pošta je totiž nucena uzavřít některé ze svých poboček. ČSOB Poštovní spořitelna jim proto právě teď nabízí ideální řešení: peníze od státu mohou chodit spolehlivě a pravidelně na Poštovní účet. Důkazem, že využívat účet pro zaslání důchodu je správné rozhodnutí potvrzuje více jak půl milionu seniorů, kteří mají u ČSOB svůj bankovní účet.

v mobilu – je dnes už naprosto běžné, protože je po všech stránkách jednodušší a hlavně bezpečnější, než manipulace s bankovkami a mincemi,“ říká Martin Dolejš, ředitel rozvoje obchodu společnosti Mastercard pro Českou republiku a Slovensko a dodává: „Z našich průzkumů jednoznačně vyplývá, že většina Čechů chce platit primárně kartou a hotovost už v peněžence nosí jen jako pojistku pro případ, že by daný obchodník karty náhodou nepřijímal.“

VÝHODY PRO SENIORY – STAČÍ ŘÍCT

ČSOB šetří seniorům jejich peníze. Zvýhodnění, které jim během chvíle rádi na poštu nastavíme, obsahuje neomezený počet platebních příkazů zdarma potvrzených platební kartou na pobočkách České pošty a zdarma jsou také platební příkazy zadané na pobočce ČSOB. Klienti tak mohou ušetřit peníze za složenky.

Jako jediná banka nabízí ČSOB doručení hotovosti na libovolnou adresu, třeba na chatu nebo do lázně. V rámci zvýhodnění mohou seniory využít službu 1x měsíčně zdarma.

DŮCHOD NA ÚČET – VYŘÍDÍME ZA VÁS

„Možná si říkáte, to zase budu muset stát fronty na úřadech, aby mi mohli chodit důchod na účet. Je to zbytečná obava. Chceme, aby to bylo opravdu snadné, proto ČSOB zajistí za klienta u České správy sociálního zabezpečení posílání důchodu na jeho účet. Se všim klientům pomůžeme na kterékoli poště nebo pobočce ČSOB a odpadá tak další papírování a návštěvy úřadů“ připomíná Přemysl Hanzelka.

Nyní odměna až 2000 Kč k novému účtu

Noví klienti, kteří si zřídí Poštovní účet a nechají si na něj poslat důchod dostanou 1000 Kč.

Dalších 1000 Kč pak dostane každý, kdo začne používat mobilní bankovníctví ČSOB Smart a zaplatí platební kartou. Více o akci na www.csob.cz/az2000

SENIORI JIŽ DÁVNĚ ŽIJÍ ONLINE

Myslíte si, že online svět není pro vás? Data ukazují, že vše je úplně jinak. Seniori už běžně používají internetové bankovníctví přes počítač, a dokonce i bankovníctví v mobilu. Že to je hračka, dokazuje fakt, že více než polovina seniorů se naučila ovládat svůj účet u ČSOB přes počítač nebo chytrý mobil. A pokud si nevíte rady, tak vám ochotně pomůžou pracovníci na České poště a na bankovních pobočkách ČSOB. Pokud si s počítačem nebo s chytrým telefonem alespoň trochu rozumíte, třeba vám nedělá problém vyhledat si jízdní řády nebo zajímavé informace na internetu, banku online určitě zvládnete. V internetovém nebo mobilním bankovníctví hned uvidíte, že už přišel důchod, kolik máte na účtu nebo jestli odesly pravidelné platby. Vše je jednoduché a navíc zdarma.

RADA ODBORNÍKA

Přemysl Hanzelka, ředitel ČSOB Poštovní spořitelny

Potřebujete se poradit?

ČSOB je díky široké síti poštovních a bankovních poboček po celé České republice nejdostupnější bankou, kde se můžete poradit. Naše infolinka 800 300 300 je zvlášť upravená pro seniory. Systém automaticky pozná, že volá starší klient a ihned ho spojí se speciálně vyškoleným operátorem. Poradit se můžete také s naší virtuální asistentkou Kate v mobilním bankovníctví. Stačí říct nebo napsat co zrovna potřebujete.

Barmany nahrazují plechovky

dokončení ze strany 1

Společnost Jan Becher má v portfoliu čtyři typy RTD drinků – Beefeater Dry, Pink, Blood Orange a Jameson Ginger Lime. „Celá kategorie velmi rychle roste. Odhadujeme, že většinová spotřeba je u lidí od 22 do 35 let,“ řekl nedávno za společnost Jakub Záruba. Polotovary však nejsou

Foto: Pixabay

využívány jen za barem, ale uplatní se i v kuchyni. „Nahrazují kuchyně, kterých nyní chybí asi 15 procent, hlavně v přípravných pracích. Častěji se tak kuchyně uchylují k pře-

dem zpracované zelenině, oloupaným bramborám či kvalitním vývarům,“ uvedl Luboš Kastner, jenž restaurátory zastupuje v Asociaci malých a středních podniků. Podle něj také přichází doba, kdy se podniky uchýlí k takzvanému anglickému stylu, v němž si lidé hlavně nápoje nebudou objednávat u číšníků „na placu“, ale přímo na baru. (pv)

SVITAVSKÝ deník

Do třetice už bychom tornádo zažít nemuseli, říkají v Lubné

IVETA NÁDVORNÍKOVÁ

Neuvěřitelná náhoda. Tak mluví lidé v Lubné na Svitavsku, kterou během pár týdnů dvakrát zasáhlo slabé tornádo. Následky nejsou nijak hrozné, ale někteří lidé mají obavy, že se bude tornádo opakovat. Podle meteorologů si lidé musí zvykat, že bouřky s sebou přinášíjí i nebezpečné jevy.

Sobota po poledni, v Lubné se zvedl vítr, přišla bouřka a lidé tady zaznamenali i trombu. Tornádo Lubnou zasáhlo už 29. dubna. „Vždy jsem se těšila na léto, ale teď už se bojím, co zase přijde. Jen se zvedne vítr, mám strach. Abychom nedopadli jako tenkrát lidi na jižní Moravě,“ přiznala starší žena

z Lubné. Řádění přírodního živlu trvalo jen několik vteřin. Podle místních lidí bylo tornádo slabší než na konci dubna. „Hlavně popadaly ze střeš tašky. Nebylo to nic velkého. Ani omítky nejsou poškozené jako před měsícem,“ řekl Martin Břeň.

Aby tornádo dvakrát v tak krátkém období zasáhlo stejné místo, není obvyklé. „Tornádo ve stejné obci je náhoda, a i kdyby se objevilo ještě letos další a potom

příště znova, tak to pořád bude náhoda, jen už hodně neuvěřitelná,“ uvedl meteorolog Petr Münster z Českého hydrometeorologického ústavu.

Někteří lidé v Lubné však mají obavy, že se tornádo zopakuje a bude mít horší následky. „Kdo by se nebál. Zatím je to jen pár tašek ze střešy, ale co bude příště, nechci ani domýšlet,“ podotkl starší muž z Lubné.

Podle meteorologů si lidé v jakémkoliv regionu České republiky musí zvykat, že bouřky s sebou přinášíjí nebezpečné jevy různého charakteru. „Nemám pocit, že by měli lidé strach. Samozřejmě si přejeme, aby to tady do třetice už nebylo,“ poznamenal starosta Lubné Josef Chadima. Foto: Josef Chadima

Celý článek najdete na svitavsky.denik.cz